COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.12.2016
COM(2016) 871 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

de evaluare a măsurii în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a respecta Directiva 2011/93/UE din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile

Cuprins

1. INTRODUCERE 4

1.1. Obiective și domeniu de aplicare al directivei 4

1.2. Scopul și metodologia raportului 6

2. MĂSURI DE TRANSPUNERE 8

2.1. Cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor (articolele 2-9 și 11-17) 8

2.1.1. Definiții (articolul 2) 8

2.1.2. Infracțiuni referitoare la abuzul sexual (articolul 3) 8

2.1.3. Infracțiuni referitoare la exploatarea sexuală (articolul 4) 9

2.1.4. Infracțiuni referitoare la pornografia infantilă (articolul 5) 10

2.1.5. Ademenirea copiilor în scopuri sexuale (articolul 6) 11

2.1.6. Instigarea, complicitatea și tentativa (articolul 7) 11

2.1.7. Activități sexuale reciproc consimțite (articolul 8) 11

2.1.8. Circumstanțe agravante (articolul 9) 11

2.1.9. Punerea sub sechestru și confiscarea (articolul 11) 12

2.1.10. Răspunderea persoanelor juridice (articolul 12) 12

2.1.11. Sancțiuni în cazul persoanelor juridice (articolul 13) 13

2.1.12. Neînceperea urmăririi penale sau neaplicarea de sancțiuni victimei (articolul 14) 13

2.1.13. Cercetarea și urmărirea penală (articolul 15) 13

2.1.14. Raportarea suspiciunii privind abuzul sexual asupra copiilor sau exploatarea sexuală a copiilor (articolul 16) 14

2.1.15. Competența și coordonarea urmăririi penale (articolul 17) 15

2.2. Asistență și protecție acordate victimelor (articolele 18-20) 16

2.2.1. Dispoziții generale privind asistența, sprijinul și măsurile de protecție pentru copiii victime (articolul 18) 16

2.2.2. Asistență și sprijin acordate victimelor (articolul 19) 16

2.2.3. Protejarea copiilor victime în cadrul cercetării penale și al procedurilor penale (articolul 20) 17

2.3. Prevenirea (articolele 10 și 21-25) 18

2.3.1. Decăderea din drepturi ca urmare a unei condamnări (articolul 10) 18

2.3.2. Măsuri împotriva promovării oportunităților de săvârșire a abuzurilor și a turismului sexual cu implicarea copiilor (articolul 21) 19

2.3.3. Programe sau măsuri de intervenție preventivă (articolul 22) 19

2.3.4. Prevenirea (articolul 23) 20

2.3.5. Programe sau măsuri de intervenție pe bază de voluntariat pe parcursul procedurilor penale sau după acestea (articolul 24) 20

2.3.6. Măsuri împotriva paginilor de Internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă (articolul 25) 21

3. CONCLUZII ȘI ETAPE URMĂTOARE 22

1. INTRODUCERE

Abuzul sexual și exploatarea sexuală a copiilor sunt infracțiuni deosebit de grave. Acestea cauzează daune fizice, psihice și sociale pe termen lung victimelor vulnerabile, care necesită și au totodată dreptul la protecție și îngrijiri sociale. În plus, materialele înfățișând copii supuși abuzurilor sexuale, menționate în legislație ca „pornografie infantilă", reprezintă infracțiuni multiple comise împotriva fiecărei victime. În primul rând, abuzul sexual care a fost fotografiat sau înregistrat. Ulterior, de fiecare dată când imaginile și clipurile video sunt publicate, transmise sau vizualizate, se comite o încălcare gravă a dreptului la viață privată al copilului. Trauma se instalează atunci când copilul realizează că imaginile și clipurile video sunt distribuite, putând fi văzute de rude sau prieteni.

Pentru a combate aceste infracțiuni în mod eficace, este necesară o abordare integrată și holistică, care să includă **cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor, asistența și protecția acordate victimelor și prevenirea**.

1.1. Obiective și domeniu de aplicare al directivei

Directiva urmează abordarea holistică necesară pentru a combate în mod eficace aceste infracțiuni, încorporând într-un instrument juridic cuprinzător dispoziții care vizează cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor (articolele 2-9 și 11-17), asistența și protecția acordate victimelor (articolele 18-20) și prevenirea (articolele 10 și 21-25).

Pentru a asigura eficacitatea **investigării și urmăririi penale a infracțiunilor**, directiva include, în special, următoarele:

- Incriminarea unei game largi de situații de abuz sexual asupra copiilor și exploatare sexuală a copiilor, online și offline (20 de infracțiuni diferite, articolele 2-7). Acestea includ fenomene noi, cum ar fi ademenirea online (articolul 6) și abuzul sexual prin intermediul camerelor web și vizionarea online de imagini cu copii supuși abuzului sexual fără descărcarea de imagini [articolul 5, în special alineatul (3)].
- Niveluri crescute ale pedepselor. Pedepsele maxime stabilite de legislația națională nu trebuie să fie sub anumite niveluri (variind de la 1 la 10 ani de închisoare), în funcție de gravitatea infracțiunii (articolele 3-6). O serie de circumstanțe agravante trebuie luate în considerare (articolul 9).
- Extinderea termenului de prescripție după ce victima a împlinit vârsta majoratului [articolul 15 alineatul (2)].
- Obligația de a dota serviciile de asigurare a respectării legii și de urmărire penală cu instrumente eficace pentru a investiga infracțiunile de abuz sexual asupra copiilor, exploatare sexuală a copiilor și pornografie infantilă, cum ar fi cele folosite pentru investigarea criminalității organizate și a infracțiunilor grave [articolul 15 alineatul (3)]. Autoritățile de asigurare a respectării legii trebuie să fie în măsură, de asemenea, să identifice victimele acestor infracțiuni [articolul 15 alineatul (4)].
- Îndepărtarea obstacolelor (create prin regulile de confidențialitate) pentru raportarea de către profesioniști, a căror sarcină principală o reprezintă activitățile cu copiii (articolul 16).
- Competența judiciară pentru cazurile comise de infractori care sunt cetățeni ai țării de investigare, astfel încât aceștia să poată fi urmăriți penal și în țara lor pentru

infracțiuni pe care le comit în alte state membre sau în țări terțe [articolul 17 alineatele (1)-(3)].

- Eliminarea condițiilor de dublă incriminare și raportare în locul în care infracțiunea a fost comisă atunci când se urmăresc în justiție infracțiuni săvârșite în alte state membre sau în țări terțe [articolul 17 alineatul (4) și articolul 17 alineatul (5)].

În ceea ce privește **asistența și protecția acordate victimelor copii**, directiva include, în special, dispoziții care impun:

- Măsuri ample de asistență, sprijin și protecție, în special pentru a preveni situațiile în care victimele copii suferă de traume suplimentare prin implicarea lor în cadrul cercetărilor și procedurilor penale, printre altele, prin stabilirea unor standarde specifice pentru interviurile cu copiii victime (articolele 18-20).
- Asistență și sprijin, de îndată ce există motive întemeiate pentru a suspecta o infracțiune [articolul 18 alineatul (2)].
- Protecție specială pentru copiii care raportează abuzuri comise în cadrul familiei [articolul 19 alineatul (1)].
- Asistența și sprijinul nu sunt condiționate de cooperarea în cadrul procedurilor penale [articolul 19 alineatul (2)].
- Protecția vieții private, a identității și imaginii victimei [articolul 20 alineatul (6)].

În cele din urmă, **pentru a preveni aceste infracțiuni**, directiva include, în special:

- Mecanisme care să permită excluderea infractorilor condamnați de la activități profesionale care implică contactul direct și periodic cu copiii [articolul 10 alineatul (1)].
- Dreptul angajatorilor de a solicita informații cu privire la condamnări și decăderi din dreptul pentru activități de voluntariat profesionale sau organizate care implică contactul direct și periodic cu copiii [articolul 10 alineatul (2)].
- Facilitarea schimbului de informații între registrele penale naționale (prin sistemul ECRIS[1]), pentru a se asigura că controale de fond ale angajatorilor sunt complete și includ informații cu privire la infracțiunile comise de infractori oriunde în UE [articolul 10 alineatul (3)].
- O cerință ca statele membre să pună la dispoziția infractorilor condamnați și a altor persoane care se tem că ar putea comite astfel de infracțiuni programe sau măsuri de intervenție, cum ar fi tratamente (articolele 22 și 24).
- Obligația statelor membre de a desfășura activități de prevenire, cum ar fi educarea, sensibilizarea și formarea funcționarilor (articolul 23).
- Evaluarea obligatorie pentru toți infractorii condamnați asupra pericolului pe care îl reprezintă și a riscului de recidivă [articolul 24 alineatul (4)].

[1] Sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare, reglementat prin Decizia-cadru a 2009/315/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 privind organizarea și conținutul schimbului de informații extrase din cazierele judiciare între statele membre, precum și prin Decizia 2009/316/JAI a Consiliului din 6 aprilie 2009 privind instituirea Sistemului european de informații cazierele judiciare (ECRIS) în aplicarea articolului 11 din Decizia-cadru 2009/315/JAI. Informații suplimentare referitoare la ECRIS sunt disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/justice/criminal/european-e-justice/ecris/index_en.htm.

- Obligația statelor membre de a asigura eliminarea promptă pe teritoriul lor a paginilor web care conțin sau difuzează pornografie infantilă și de a depune eforturi pentru a obține eliminarea acelor site-uri dacă sunt găzduite în afara teritoriului lor [articolul 25 (1)].
- O opțiune pentru statele membre, pentru a bloca accesul utilizatorilor pe teritoriul lor la pagini web care conțin sau difuzează pornografie infantilă prin diferite mijloace, inclusiv prin acțiune publică și autoreglementare de către industrie [articolul 25 alineatul (2)].

1.2. Scopul și metodologia raportului

Articolul 27 din directivă impune statelor membre[2] să pună în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma directivei și să le comunice Comisiei până la 18 decembrie 2013.

Prezentul raport răspunde cerinței prevăzute la articolul 28 alineatul (1) din directivă, potrivit căreia Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma directivei[3]. Raportul își propune să ofere o imagine de ansamblu concisă dar informativă a principalelor măsuri de transpunere adoptate de statele membre.

Statele membre s-au confruntat cu provocări semnificative inerente în transpunerea și aplicarea unei astfel de directive cuprinzătoare și ambițioase, care:

- impune adoptarea unei legislații în multe domenii diferite, inclusiv dreptul penal material (de exemplu, definiții ale infracțiunilor și nivelul pedepselor, termenul de prescripție și răspunderea persoanelor juridice) și dreptul procesual penal (de exemplu, competența extrateritorială, participarea copiilor în procesul penal și reprezentarea juridică);
- presupune măsuri administrative extinse pentru a completa legislația (de exemplu, privind accesul la informații și schimbul de cazierele judiciare între statele membre, formarea polițiștilor și a personalului judiciar, precum și norme privind protecția copilului, asigurarea respectării legii și închisorile) și
- implică mai mulți actori, nu numai în cadrul autorităților unui stat membru (și anume, la diferite niveluri de guvernare, precum cel național și regional), dar și în cooperare cu organizațiile neguvernamentale (de exemplu, pentru oprirea distribuirii de materiale înfățișând copii supuși abuzurilor sexuale prin linii de urgență și campanii de sensibilizare), cu furnizorii de servicii de internet (de exemplu, pentru oprirea distribuirii de materiale cu copii supuși abuzurilor sexuale), cu psihologii clinicieni (de exemplu, prin programe de intervenție pentru infractori), și altele.

[2] Începând cu acest moment, „statele membre” sau „toate statele membre” se referă la statele membre obligate de directivă (adică toate statele membre UE, cu excepția Danemarcei). În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul 22 privind poziția Danemarcei, Danemarca nu a luat parte la adoptarea directivei, și nici directiva nu se aplică acesteia. Cu toate acestea, Decizia-cadru 2004/68/JAI a Consiliului continuă să fie aplicabilă și obligatorie pentru Danemarca. În conformitate cu articolul 3 din Protocolul 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, ambele țări au participat la adoptarea directivei și sunt obligate să o respecte.

[3] În conformitate cu articolul 28 alineatul (2) din directivă, punerea în aplicare a articolului 25 privind măsurile împotriva paginilor de internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă este evaluată într-un raport separat (COM (2016) 872), publicat împreună cu acesta.

Transpunerea de către statele membre presupune colectarea de informații cu privire la legislația și măsurile administrative relevante, analiza acestora, elaborarea unei noi legislații sau modificarea actelor existente, continuând cu adoptarea și terminând cu raportarea către Comisie.

Pe baza măsurilor naționale de transpunere comunicate oficial Comisiei, directiva a fost transpusă prin intermediul a peste 330 de acte în vigoare înainte de directivă și prin aproximativ 300 de acte noi introduse din 2012 în toate statele membre.

Statele membre au transmis Comisiei aproape 700 de notificări. 70 % dintre acestea au fost primite după expirarea termenului de transpunere stabilit pentru 18 decembrie 2013. Conținutul a acoperit legislație (acte noi și de modificare), dispoziții administrative și modalități de lucru. De multe ori, au inclus coduri penale întregi și actele de modificare.

Până la termenul limită de transpunere, numai 12 state membre au notificat Comisiei că au finalizat transpunerea directivei. Prin urmare, împotriva celorlalte state membre Comisia a inițiat acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor pentru necomunicarea măsurilor naționale de transpunere: **BE, BG, IE, EL, ES, IT, CY, LT, HU, MT, NL, PT, RO, SI** și **UK**[4]. Toate aceste acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor au fost închise până la 8 decembrie 2016. Întârzierea adoptării și a notificării măsurilor naționale de transpunere au întârziat analiza Comisiei și publicarea rapoartelor de transpunere.

Descrierea și analiza cuprinse în prezentul raport se bazează pe informațiile furnizate de statele membre până la 1 noiembrie 2016. Notificările primite după această dată nu au fost luate în considerare. Dincolo de problemele identificate în acest raport, pot exista în continuare atât noi provocări în ceea ce privește transpunerea și neraportarea altor dispoziții Comisiei, cât și noi evoluții legislative și nelegislative. Prin urmare, prezentul raport nu împiedică Comisia să evalueze în continuare anumite dispoziții, să continue să sprijine statele membre în transpunerea și punerea în aplicare a directivei.

[4] În prezentul document, statele membre sunt abreviate conform următoarelor reguli: http://publications.europa.eu/code/ro/ro-370100.htm

2. MĂSURI DE TRANSPUNERE

2.1. Cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor (articolele 2-9 și 11-17)

2.1.1. Definiții (articolul 2)

Articolul 2 prezintă definițiile pentru termenii utilizați în cuprinsul directivei: copil, vârsta consimțământului sexual, pornografie infantilă, prostituție infantilă, spectacol pornografic și persoană juridică.

- Toate statele membre cu excepția **HU** definesc un copil drept orice persoană cu vârsta mai mică de 18 ani.
- Vârsta consimțământului sexual variază la nivelul statelor membre: 14 ani (**AT, BG, DE, EE, HU** și **PT**), 15 ani (**CZ, FR, HR, PL, SE, SI** și **SK**), 16 ani (**BE, ES, LT, LU, LV, NL** și **UK**), 17 ani (**CY** și **IE**) și 18 ani (**MT**). **FI, IT** și **RO** aplică vârste diferite ale consimțământului sexual în funcție de natura infracțiunii. În **EL**, vârsta consimțământului este diferită pentru activități homosexuale masculine (17 ani) și activități heterosexuale consensuale și activități homosexuale feminine (15 ani).
- **BE, CY, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LV, PT, RO, SE, SK** și **UK (Gibraltar)** utilizează termenul „pornografie infantilă" în legislația acestora. Toate celelalte state membre utilizează termeni diferiți, precum reprezentări pornografice (**AT**), material pornografic (**BG**), lucrări pornografice (**CZ**), imagine sau reprezentare pornografică (**FR**) și altele.
- În ceea ce privește prostituția infantilă, **CY** și **SK** au inclus o definiție explicită în legislația proprie de transpunere care conține elemente ale articolului 2 litera (d). Pe de altă parte, în **AT, BG, CZ, DE, EL, LT, LU, SE, SI** și **UK** transpunerea decurge din jurisprudență și din alte surse, coroborate cu infracțiunea de prostituție infantilă [articolul 4 alineatele (5)-(7)], în vreme ce, în cazul **BE**, **EE, ES, FI, FR, HR, IT, MT, NL, PL, PT** și **RO**, transpunerea decurge exclusiv din infracțiunea de prostituție infantilă.
- O definiție explicită a spectacolului pornografic este inclusă în legislația **AT, BG, CY, EL, HU, IE, RO, SK** și **UK (Gibraltar).** Alte state membre transpun articolul 2 coroborat cu infracțiunile menționate la articolul 4 alineatele (2)-(4), cu o trimitere directă la tehnologia informației și comunicării sau la jurisprudență.
- Niciunul dintre statele membre nu include organe publice sau de stat în exercitarea autorității de stat și organizații internaționale publice în sfera conceptului de „persoană juridică".

2.1.2. Infracțiuni referitoare la abuzul sexual (articolul 3)

Articolul 3 definește faptele săvârșite cu intenție care constituie infracțiune referitoare la abuzul sexual.

- Statele membre au adoptat dispoziții care pedepsesc determinarea, cu scop sexual, a unui copil care nu a împlinit vârsta consimțământului sexual să asiste la activități sexuale [articolul 3 alineatul (2)] sau abuz sexual [articolul 3 alineatul (3)], cu nivelurile de pedeapsă cerute de directivă.
- **CY, CZ, DE, EE, FR, IE, IT, LT, LV, MT, PL, SI** și **SK** includ infracțiuni care pedepsesc întreținerea oricărui act sexual cu un copil care nu are vârsta consimțământului sexual într-o manieră similară cu cea prevăzută la articolul 3

alineatul (4). **AT, BE, BG, ES, HR, LU RO, PT** și **SE** diferențiază între acte care implică penetrarea și cele care nu implică penetrarea.

- În ceea ce privește practicarea de activități sexuale cu un copil, în care se abuzează de o poziție recunoscută de încredere, autoritate sau influență asupra copilului [articolul 3 alineatul (5) punctul (i)] sau de situația deosebit de vulnerabilă a unui copil [articolul 3 alineatul (5) punctul (ii)], majoritatea statelor membre au adoptat o legislație care pare să nu acopere toate aceste situații sau au adoptat niveluri de pedeapsă prea scăzute.

  Pe de altă parte, majoritatea statelor membre au adoptat o legislație care pedepsește întreținerea de relații sexuale cu un copil în cazul în care se recurge la constrângere, forță sau amenințări, cu nivelul de pedepse impus de directivă [articolul 3 alineatul (5) punctul (iii)]. Întrucât **CY, DE, LU** și **MT** menționează „constrângere, forță sau amenințări", alte state membre utilizează ca termeni „violență și amenințări" (**CZ, EL, FI, FR, LT, LU, LV, NL, PT, SE** și **SK**), „forță și amenințări" (**BE, BG, DE, HR, HU, IT, PL** și **SI**), „violență și intimidări" (**ES**), „împotriva voinței copilului" (**EE**), „constrângere cu uz de forță" (**AT**) sau altă terminologie.

- În legătură cu constrângerea, forțarea sau amenințarea unui copil în scopul practicării unor activități sexuale cu un terț [articolul 3 alineatul (6)], **CY, DE, FR, LU, MT, NL** și **PT** se referă în mod explicit în legislația proprie la comiterea infracțiunii cu un terț, în vreme ce **AT, BG, CZ, ES, HU, IE, IT, LT, RO, SE** și **SI** acoperă acest aspect în mod implicit sau prin prevederi cu privire la viol, violență sexuală, abuz sexual prin constrângere, forță sau amenințare.

2.1.3. Infracțiuni referitoare la exploatarea sexuală (articolul 4)

Articolul 4 definește faptele săvârșite cu intenție care constituie infracțiune referitoare la exploatarea sexuală.

- În ceea ce privește incitarea sau recrutarea unui copil în scopul participării la spectacole pornografice [articolul 4 alineatul (2)], **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IT, LT, MT, NL, RO, SK** și **UK** (**Gibraltar**) au adoptat o legislație care transpune această dispoziție a directivei. Informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.

- În conformitate cu articolul 4 alineatul (3), statele membre trebuie să sancționeze constrângerea sau forțarea unui copil să participe la spectacole pornografice sau amenințarea unui copil în acest scop. **AT, BG, CY, DE, EL, ES, IE, IT, LT, MT, NL, SI, SK** și **UK** (**Gibraltar**) au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție a directivei. Statele membre folosesc formulări diferite pentru a ilustra „constrângerea, forța și amenințarea". De exemplu, **BG, DE, HR, HU, IT, PL** și **SI** se referă la „forță și amenințare", **BG** la „forță, amenințare cu vătămare gravă", **EL** la „constrângere sau violență ori amenințare" și **ES** la „utilizare de violență sau amenințare".

- Articolul 4 alineatul (4) pedepsește vizionarea cu bună știință de spectacole pornografice care implică participarea unui copil. **AT, BG, CY, DE, ES, FI, IE, IT, LT, MT, RO, SI, SK** și **UK (Gibraltar)** au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție a directivei. Informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.

- În conformitate cu articolul 4 alineatul (5), statele membre pedepsesc determinarea sau recrutarea unui copil în scopul participării la prostituția infantilă sau obținerea de

foloase sau exploatarea în alt fel a unui copil în astfel de scopuri. **BE, BG, CY, CZ, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SI, SK** și **UK** au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție a directivei. Informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.

- Articolul 4 alineatul (6) pedepsește constrângerea sau forțarea unui copil să practice prostituția infantilă sau amenințarea unui copil în astfel de scopuri. **AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK** și **UK (Scoția)** au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție a directivei. Informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.
- Articolul 4 alineatul (7) penalizează practicarea unor activități sexuale cu un copil, recurgându-se la prostituția infantilă. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **HU, IE, LV, PL, PT, RO** și **SE**, informațiile nu au fost concludente.

2.1.4. Infracțiuni referitoare la pornografia infantilă (articolul 5)

Articolul 5 definește faptele săvârșite cu intenție care constituie infracțiune referitoare la pornografia infantilă.

- Articolul 5 alineatul (2) pedepsește achiziționarea sau deținerea de pornografie infantilă. Informațiile furnizate de majoritatea statelor membre nu au fost concludente, exceptând **AT, BG, CY, ES, FI, FR, LT, MT, RO** și **SI**.
- Articolul 5 alineatul (3) pedepsește obținerea cu bună știință, prin intermediul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, a accesului la pornografie infantilă. Majoritatea statelor membre au transpus cerința privind „obținerea cu bună știință a accesului”, chiar dacă unele utilizează terminologie diferită. De exemplu, **DE** folosește termenul „încercarea de a obține”, iar **HU** se referă la „obținere și păstrare”.
- Articolul 5 alineatul (4) pedepsește distribuirea, diseminarea sau transmiterea de pornografie infantilă. Majoritatea statelor membre folosesc o terminologie diferită atunci când se referă la „distribuire”, „diseminare” sau „transmitere” de pornografie infantilă. De exemplu, termenul „transmitere” a fost interpretat ca echivalent pentru „mediere” (**CZ**), „difuzare” (**BG** și **DE**), „răspândire” (**IT**) sau „acordarea accesului” (**LT**).
- Articolul 5 alineatul (5) pedepsește oferirea, furnizarea sau punerea la dispoziție de pornografie infantilă. Majoritatea statelor membre utilizează termeni diferiți pentru „oferire”, „furnizare” sau „punere la dispoziție”. De exemplu, **CZ** folosește termenul „import”, „vânzare” sau „prestare în alt mod”, în locul termenului „furnizare”, în vreme ce **SE** utilizează un termen general de „punere la dispoziție de [pornografie infantilă]”.
- Articolul 5 alineatul (6) penalizează producerea de pornografie infantilă. Toate statele membre utilizează același termen („producere”) în transpunerea acestora, exceptând **FR** („creare și înregistrare”) și **UK** („procurare”, realizare” și „permisiune de procurare”).
- Articolul 5 alineatele (7) și (8) reprezintă dispoziții opționale care vizează aplicabilitatea articolului 5 unor situații specifice. Toate statele membre cu excepția **AT, DE, ES, SE** și **UK** [articolul 5 alineatul (7)] și **AT** și **DE** [articolul 5 alineatul (8)] au decis să nu le aplice.

2.1.5. Ademenirea copiilor în scopuri sexuale (articolul 6)

Articolul 6 definește faptele săvârșite cu intenție care constituie infracțiune referitoare la ademenirea copiilor în scopuri sexuale.

Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune acest articol. Informațiile nu au fost concludente în **CY, HR, HU, IE, LU, LV, PL, RO** și **UK** [articolul 6 alineatul (1)], dar nici în **BE, CY, LV** și **PL** [articolul 6 alineatul (2)].

2.1.6. Instigarea, complicitatea și tentativa (articolul 7)

Articolul 7 impune statelor membre să pedepsească instigarea, complicitatea și tentativa de a comite infracțiunile menționate la articolele 3-6.

- Toate statele membre au întreprins măsuri de transpunere a articolului 7 alineatul (1).
- Articolul 7 alineatul (2) a fost în cea mai mare parte transpus prin dispoziții generale privind tentativa, exceptând **CY, DE, FI, FR, HR, IE, LU, PT, RO** și **SE**, care au introdus dispoziții specifice pentru pedepsirea tentativei de săvârșire a infracțiunilor sexuale enumerate la articolul 7 alineatul (2).

2.1.7. Activități sexuale reciproc consimțite (articolul 8)

Articolul 8 enunță trei dispoziții opționale care vizează activitățile sexuale reciproc consimțite. **CY** și **UK (Anglia/Țara Galilor)** au ales să le aplice pe toate trei, în vreme ce **BE, BG, CZ, EE, IE, LU, LV, MT, NL, PL, SK** au ales să nu le aplice.

- **AT, CY, FI, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LV, PT, RO, SE, SI** și **UK (Anglia/Țara Galilor** și **Irlanda de Nord)** au ales să aplice articolul 8 alineatul (1).
- **CY, HR, SE** și **UK (Anglia/Țara Galilor** și **Scoția)** au ales să aplice articolul 8 alineatul (2).
- **AT, CY, DE, FI, HR** și **UK** au ales să aplice articolul 8 alineatul (3). **DE, FI** și **UK** aplică opțiunea atât posesiei, cât și producerii de pornografie infantilă, în vreme ce **FR** o aplică numai în cazul producerii de pornografie infantilă.

2.1.8. Circumstanțe agravante (articolul 9)

Articolul 9 definește situațiile care pot fi considerate circumstanțe agravante în legătură cu infracțiunile menționate la articolele 3-7.

În majoritatea statelor membre, situația aplicării circumstanțelor agravante este descrisă în lege. Acest lucru nu s-a întâmplat în cazul unor dispoziții ale acestui articol în **IE** și **UK** (**Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția**), unde instanțele au mai multă libertate în a ține seama de circumstanțele agravante la pronunțarea sentințelor.

- Articolul 9 litera (a) se referă la infracțiuni săvârșite împotriva unui copil aflat într-o situație de vădită vulnerabilitate, într-o situație de dependență sau într-o stare de incapacitate fizică sau psihică. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **BE, DE, ES, IE, LU, PL, SI** și **UK (Anglia/Țara Galilor, Scoția** și **Gibraltar)**, informațiile nu au fost concludente.
- Articolul 9 alineatul (b) se referă la infracțiunile săvârșite de către un membru al familiei copilului, de către o persoană care coabitează cu copilul sau de către o persoană care a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra copilului. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune

această dispoziție. Pentru **AT, BE, BG, DE, ES, IE, LT, LU, PL, RO, SI** și **UK** (**Anglia**/**Țara Galilor**, **Scoția** și **Gibraltar**), informațiile nu au fost concludente.

- Conform articolului 9 litera (c), faptul că infracțiunea a fost săvârșită de mai multe persoane acționând împreună ar trebui considerat circumstanță agravantă. În vreme ce **CY**, **HR** și **IT** se referă în mod explicit la „mai multe persoane" acționând împreună, alte state membre folosesc o terminologie diferită. De exemplu, **BE** menționează „una sau mai multe persoane, **BG, EL, MT, NL** și **PT** „două sau mai multe persoane, **DE** și **SE** „mai mult de o persoană".
- Conform articolului 9 litera (d), o infracțiune ar trebui penalizată mai sever dacă a fost săvârșită în cadrul unei organizații criminale. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție, inclusiv transpunerea definiției „organizație criminală", **MT** făcând o trimitere directă la Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate.
- Conform articolului 9 litera (e), dacă infractorul a fost condamnat în trecut pentru infracțiuni de aceeași natură, aceasta ar trebui să constituie circumstanță agravantă. **AT, BE, CZ, HR, IT, LV, PT** și **SK** prevăd o circumstanță agravantă generală, indiferent dacă infracțiunea ulterioară are sau nu un caracter similar. Pe de altă parte, pentru a constitui circumstanță agravantă este necesară săvârșirea unei infracțiuni în **BG, CY, EE, ES, FI, HU, MT** și **PL**. Examinarea separată a ambelor opțiuni (infracțiuni similare și infracțiuni independente) este prevăzută în **FR** și **LT**.
- Articolul 9 litera (f) prevede o circumstanță agravantă atunci când infractorul a pus în pericol viața copilului în mod intenționat sau din culpă. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **BE, CZ, ES, FI, FR, IE, IT, LV, SK** și **UK**, informațiile nu au fost concludente.
- Conform articolului 9 litera (g), ar trebui avută în vedere o pedeapsă mai severă dacă infracțiunea a fost săvârșită prin recurgerea la violențe grave sau a cauzat vătămarea gravă a copilului Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **BG, ES, FI, IE, LT** și **UK** (**Scoția**), informațiile nu au fost concludente.

2.1.9. Punerea sub sechestru și confiscarea (articolul 11)

Conform articolului 11, statele membre se asigură că autoritățile lor competente au dreptul de a pune sub sechestru și de a confisca mijloacele și produsele obținute în urma săvârșirii infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5.

În vreme ce unele state membre (**BG, CY, DE, HR, FR, IT, LU** și **SI**) au introdus dispoziții specifice care vizează punerea sub sechestru și confiscarea în cazul infracțiunilor menționate la articolele 3, 4 și 5, restul statelor membre se bazează pe norme generale de drept penal în materie de punere sub sechestru și confiscare, care se aplică tuturor infracțiunilor penale.

Legislațiile naționale ale tuturor statelor membre abordează atât mijloacele folosite, cât și produsele obținute în urma săvârșirii infracțiunii.

2.1.10. Răspunderea persoanelor juridice (articolul 12)

Articolul 12 impune statelor membre să se asigure că persoanele juridice pot răspunde penal pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la articolele 3-7.

- În ceea ce privește articolul 12 alineatul (1) literele (a)-(c), **CY, LT** și **PL** utilizează aceeași sau aproape aceeași formulare precum directiva, în vreme ce celelalte state membre utilizează termeni diferiți. De exemplu, la transpunerea articolului 12 alineatul (1) litera (b), statele membre se referă la „manageri", „directori" sau „consiliu de administrație", în locul „unei prerogative de a lua decizii în numele persoanei juridice".
- Răspunderea cerută la articolul 12 alineatul (2) a fost introdusă de aproape toate statele membre. Pentru **BG, CZ, IE, LU, NL** și **PT** informațiile nu au fost concludente.
- În ceea ce privește articolul 12 alineatul (3), toate statele membre prevăd posibilitatea inițierii de proceduri penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici, simultan cu asigurare a antrenării răspunderii persoanelor juridice. Cu toate acestea, informațiile furnizate de **IE** și **PT** nu au fost concludente în ceea ce privește infracțiunile vizate.

2.1.11. Sancțiuni în cazul persoanelor juridice (articolul 13)

Conform articolului 13, statele membre introduc sancțiuni pentru persoanele juridice a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 12 alineatul (1) sau (2) și pot impune sancțiunile prevăzute la articolul 13 alineatul (1) literele (a)-(e).

- În ceea ce privește articolul 13 alineatul (1), toate statele membre au introdus pedepse penale sau administrative aplicabile persoanelor juridice. Unele state membre (**BE, CZ, FR, PL, RO** și **SK**) au optat, de asemenea, să introducă sancțiunea suplimentară de a se publica sau afișa decizia/hotărârea prin care persoana juridică a fost găsită vinovată de infracțiune. Majoritatea statelor membre cu excepția **BG, DE, EE, FI, IE** și **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Gibraltar)** au ales să transpună cel puțin una dintre opțiunile enunțate la articolul 13 alineatul (1) literele (a)-(e).
- În majoritatea statelor membre, legislația nu conține dispoziții care transpun în mod specific articolul 13 alineatul (2), ci impune aceleași sancțiuni asupra persoanelor juridice a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 12 alineatul (2) precum asupra celor a căror răspundere este angajată în temeiul articolului 12 alineatul (1). Numai **EL** a introdus o măsură de transpunere specifică, neaplicând astfel aceleași sancțiuni în ambele cazuri.

2.1.12. Neînceperea urmăririi penale sau neaplicarea de sancțiuni victimei (articolul 14)

Articolul 14 impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile lor competente au dreptul de a nu urmări penal sau de a nu impune sancțiuni copiilor victime ale abuzului sexual și exploatării sexuale, pentru implicarea lor în activități infracționale pe care au fost obligați să le săvârșească ca o consecință directă a faptului că au făcut obiectul acestor infracțiuni.

Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **ES, LU, MT, PL** și **SK**, informațiile nu au fost concludente.

2.1.13. Cercetarea și urmărirea penală (articolul 15)

Articolul 15 prevede măsuri pentru cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3-7.

- Conform articolului 15 alineatul (1), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3-7 nu este condiționată de depunerea unei plângeri sau de formularea unei acuzații de către victimă sau de reprezentantul acesteia și că procedurile penale pot continua chiar dacă persoana în cauză și-a retras declarațiile. În vreme ce legislațiile naționale din **CY**, **NL, PL** și **PT** urmează în mod explicit principiul enunțat la articolul 15 alineatul (1), **AT, BE, BG, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, LT, LU, LV, MT, RO, SE, SI** și **SK** au transpus această dispoziție prin intermediul normelor generale de drept penal care reglementează inițierea anchetelor sau a urmăririlor penale. În **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția)**, procurorii pot iniția sau continua procedurile penale în cazul în care constată că există suficiente probe pentru a oferi o perspectivă realistă asupra condamnării și că urmărirea penală este în interesul public. **IE** aplică același principiul de interes public.
- Articolul 15 alineatul (2) impune statelor membre să permită urmărirea penală a infracțiunilor pentru o perioadă suficientă după ce victima a împlinit vârsta majoratului. **AT, BE, CY, EE, EL, ES, HR, HU, IE, LV, MT, PL, RO, SE, SI** și **UK** au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. În **BG, CZ, DE, FI, IT**, **LT, NL** și **SK**, termenul de prescripție pentru unele infracțiuni începe de la data comiterii infracțiunii. Aceasta înseamnă că victimele copii, îndeosebi cele abuzate la o vârstă foarte fragedă, ar putea să nu beneficieze de suficient timp după împlinirea vârstei majoratului pentru a obține urmărirea penală.
- Conform articolului 15 alineatul (3), statele membre se asigură că sunt puse la dispoziție instrumente eficace de anchetă pentru cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor. În vreme ce **CY** și **EL** reflectă în mod explicit articolul 15 alineatul (3) în legislația proprie, majoritatea celorlalte state membre îl transpun printr-o multitudine de dispoziții din codurile de procedură penală.
- Articolul 15 alineatul (4) impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a permite unităților sau serviciilor responsabile de cercetarea penală să încerce identificarea victimelor, în special prin analizarea materialelor de pornografie infantilă. Majoritatea statelor membre au în vigoare măsuri care transpun această dispoziție. Pentru **BG, CZ, EE, FR, HU, IE, LT, PT, SK** și **UK (Gibraltar)**, informațiile nu au fost concludente.

2.1.14. Raportarea suspiciunii privind abuzul sexual asupra copiilor sau exploatarea sexuală a copiilor (articolul 16)

Articolul 16 urmărește să garanteze că profesioniștii a căror sarcină principală o reprezintă activitățile cu copiii pot raporta infracțiunile [articolul 16 alineatul (1)] și că orice persoană care are cunoștință sau care suspectează săvârșirea unor astfel de infracțiuni este încurajată să le raporteze [articolul 16 alineatul (2)].

- În ceea ce privește articolul 16 alineatul (1), legislația din **HR**, **MT, PT, SI** și **UK** (**Anglia**/**Țara Galilor**, **Irlanda de Nord** și **Gibraltar**) prevede o obligație generală de a raporta infracțiunile. În schimb, legislația din majoritatea statelor membre conține o dispoziție specifică referitoare la raportarea infracțiunilor în scopul protejării copiilor (**AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, HU, IT, LT, LV**, **NL, RO** și **SE**). În plus, **BG, CY, CZ, DE, EL, FI, HU, IT, LV, RO, SE** și **SK** prevăd o obligație specifică impusă anumitor categorii profesionale (precum cadre didactice, medici, psihologi, asistenți medicali) de a notifica autoritățile competente.

- Unele state membre (**AT, BE, BG, EL, FI, HR, HU, IT, LU, PL** și **SI**) au transpus articolul 16 alineatul (2) printr-o dispoziție generală care obligă sau încurajează raportarea infracțiunilor și/sau oferirea de sprijin persoanelor în nevoie. Alte state membre (**BG, CY, CZ, EE, ES, FR, HR, LT, LV, NL, PT, RO, SE** și **SK**) l-au transpus printr-o dispoziție juridică mai specifică, stipulând obligativitatea raportării infracțiunilor comise împotriva copiilor. **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția)** utilizează măsuri fără caracter legislativ.

  Persoanele sunt încurajate să raporteze abuzurile îndeosebi prin intermediul liniilor telefonice de asistență/urgență, cum ar fi *Child Focus* (număr de telefon 116000) în **BE** sau *Child Line* (116111) în **LT**.

2.1.15. Competența și coordonarea urmăririi penale (articolul 17)

Articolul 17 stabilește norme privind stabilirea competenței de către statele membre asupra infracțiunilor menționate în directivă.

- Articolul 17 alineatul (1) vizează jurisdicția în care infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau parțial, pe teritoriul unui stat membru sau dacă autorul infracțiunii este unul dintre resortisanții săi. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **CY, IE, LV, NL, SI, PT** și **UK (Gibraltar)**, informațiile nu au fost concludente.
- Conform articolului 17 alineatul (2), un stat membru are opțiunea de a-și extinde competența în privința unei infracțiuni săvârșite în afara teritoriului său. De exemplu, în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită împotriva unuia dintre resortisanții săi sau împotriva unei persoane care își are reședința obișnuită pe teritoriul său [articolul 17 alineatul (2) litera (a)], infracțiunea a fost săvârșită în folosul unei persoane juridice care își are sediul pe teritoriul său [articolul 17 alineatul (2) litera (b)] sau autorul infracțiunii își are reședința obișnuită pe teritoriul său [articolul 17 alineatul (2) litera (c)]. Majoritatea statelor membre au decis să aplice opțiunile prevăzute la articolul 17 alineatul (2) litera (a) (**AT, BE, BG, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IT, MT, NL, PL, PT, RO, SI** și **SK)** și la articolul 17 alineatul (2) litera(c) (**AT, BE, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, NL, PT, RO, SE** și **SK**), în vreme ce mai puține dintre acestea au decis să aplice opțiunile enunțate la articolul 17 alineatul (2) litera (b) (**CY, CZ, ES, HR, IT, LV, MT, PL, PT, RO** și **SI**).
- Articolul 17 alineatul (3) impune statelor membre să se asigure că competența acestora include situațiile în care o infracțiune este săvârșită prin mijloace ale tehnologiei informației și comunicațiilor accesate de pe teritoriul lor, indiferent dacă acestea se află sau nu pe teritoriul lor. În vreme ce **CY, EL, MT** și **PT** au o dispoziție specifică ce urmează formularea din directivă și se referă în mod direct la infracțiunile săvârșite prin mijloace ale tehnologiei informației și comunicațiilor, **AT, BE, BG, DE, EE, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, RO, SI, SK** și **UK** utilizează o dispoziție generală care stabilește competența în privința infracțiunilor săvârșite pe teritoriul lor.
- Articolul 17 alineatul (4) interzice stabilirea cerinței dublei incriminări pentru urmărirea penală a infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului statului membru în cauză, atunci când autorul infracțiunii este unul dintre resortisanții săi. **BG, CZ, HU, IT, LV, MT, SK** și **UK** (**Anglia**/**Țara Galilor** și **Irlanda de Nord**) nu prevăd cerința dublei incriminări la stabilirea competenței în privința unei infracțiuni. În pofida stipulării unei clauze privind dubla incriminare, **AT, BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, LT, LU, NL** și **SE** prevăd excepții specifice pentru toate infracțiunile menționate la articolul 17 alineatul (4).

- Conform articolului 17 alineatul (5), fiecare stat membru se asigură că propria sa competență nu este subordonată condiției ca urmărirea penală să poată fi începută numai în urma unei plângeri depuse de victimă la locul în care a fost săvârșită infracțiunea sau în urma unui denunț din partea statului locului în care a fost săvârșită infracțiunea. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **LU** și **SI**, informațiile furnizate nu au fost concludente.

2.2. Asistență și protecție acordate victimelor (articolele 18-20)

2.2.1. Dispoziții generale privind asistența, sprijinul și măsurile de protecție pentru copiii victime (articolul 18)

Articolul 18 conține dispoziții generale privind asistența, sprijinul și măsurile de protecție pentru copiii victime:

- Conform articolului 18 alineatul (1), copiilor victime li se acordă asistență, sprijin și protecție, avându-se în vedere interesul superior al copilului. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Informațiile furnizate de **BE, DE, LV** și **SI** nu au fost concludente.
- Articolul 18 alineatul (2) obligă statele membre să ia măsurile necesare pentru a se oferi asistență și sprijin copilului de îndată ce autoritățile competente au motive întemeiate să creadă că este posibil ca acesta să fie victimă. Aproape jumătate dintre statele membre au în vigoare măsuri care transpun această dispoziție. Pentru **AT, BE, BG, DE, EL, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI** și **UK** (**Anglia/Țara Galilor**, **Irlanda de Nord** și **Scoția**), informațiile nu au fost concludente.
- Articolul 18 alineatul (3) impune statelor membre să se asigure că, atunci când există incertitudine cu privire la vârsta unei persoane și atunci când există motive pentru a crede că persoana este copil, se prezumă că persoana respectivă este copil pentru a primi acces imediat la asistență. În vreme ce în **BG, CY, EL** și **LT** formularea din legislația de transpunere a acestei dispoziții este foarte asemănătoare cu cea din directivă, legislația din **EE, ES, HR, LV, MT, PT, RO** și **UK** (**Anglia/Țara Galilor** și **Gibraltar**) conține o prezumție generală de minoritate în favoarea victimei până la proba contrarie. Pentru **AT, BE, CZ, DE, FI, FR, HU, IE, IT, LU, PL, SE, SI, SK** și **UK** (**Scoția**), informațiile nu au fost concludente.

2.2.2. Asistență și sprijin acordate victimelor (articolul 19)

Articolul 19 conține dispoziții generale privind asistența, sprijinul și măsurile de protecție pentru copiii victime și familiile lor:

- Conform articolului 19 alineatul (1), statele membre se asigură că se acordă asistență și sprijin victimelor înainte de procedurile penale, pe parcursul acestora și pentru o perioadă de timp corespunzătoare după încheierea lor, asigurând în special protecția copiilor care raportează cazuri de abuzuri care au loc în cadrul familiilor lor. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Informațiile furnizate de **DE, HU, IE, IT, LV, PL, RO, SI** și **SK** nu au fost concludente.
- Articolul 19 alineatul (2) impune statelor membre să se asigure că asistența și sprijinul acordate copiilor victime nu sunt condiționate de dorința victimei de a coopera pe parcursul cercetărilor penale, al urmăririi penale sau în faza de judecată. În vreme ce legislația din **CY, EL, MT** și **UK** (**Anglia/Țara Galilor** și **Gibraltar**) utilizează o formulare foarte asemănătoare cu cea din directivă, majoritatea statelor

membre [**AT, BE, BG, CZ, EE, ES**, **FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SK** și **UK** (**Irlanda de Nord** și **Scoția**)] utilizau o varietate de dispoziții privind asistența și sprijinul. Informațiile furnizate de **DE** și **SI** nu au fost concludente.

- Conform articolului 19 alineatul (3), statele membre se asigură că asistența și sprijinul în favoarea copiilor victime sunt acordate în urma unei evaluări individuale a situației specifice a fiecărei victime, ținându-se seama de opiniile, nevoile și preocupările copilului. Majoritatea statelor membre au introdus măsuri care transpun această dispoziție[5]. Informațiile furnizate de **DE, EL, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SI** și **UK** (**Scoția**) nu au fost concludente.

- Conform articolului 19 alineatul (4), copiii victime ale infracțiunilor sexuale sunt considerați victime deosebit de vulnerabile în temeiul Deciziei-cadru 2001/220/JAI, înlocuită din 2012 cu Directiva privind drepturile victimelor[6]. Majoritatea statelor membre au adoptat măsuri care transpun această dispoziție. Informațiile furnizate de **DE, EL, IE, IT, SI** și **UK (Scoția)** nu au fost concludente.

  Recunoașterea copiilor drept victime deosebit de vulnerabile este prevăzută prin măsuri speciale de protecție și asistență (exceptând **UK** (**Gibraltar**) care a aplicat o transpunere literală). Aceste măsuri garantează că victimele copii au dreptul de a depune mărturie într-o manieră care să îi apere de obligația de a prezenta dovezi în instanță publică și că aceste victime sunt tratate numai de către persoane special instruite în acest scop.

- Articolul 19 alineatul (5) impune statelor membre, în măsura în care acest lucru este adecvat și posibil, să ofere asistență și sprijin familiei copilului victimă, în situația în care familia se află pe teritoriul unui stat membru. **AT, BE, BG, CY, EE, FI, HR, IE, LT, MT, NL, PT, SK** și **UK** au adoptat măsuri de transpunere a acestei dispoziții, în vreme ce în alte state membre informațiile furnizate nu au fost concludente.

2.2.3. Protejarea copiilor victime în cadrul cercetării penale și al procedurilor penale (articolul 20)

Articolul 20 prevede cerințele impuse statelor membre referitoare la protejarea victimelor în cadrul cercetării penale și al procedurilor penale.

- Majoritatea statelor membre [**BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK** și **UK** (**Gibraltar**)] au adoptat măsuri care să garanteze că, în cadrul cercetării penale și al procedurilor penale, autoritățile competente desemnează un reprezentant special pentru copilul victimă, în conformitate cu articolul 20 alineatul (1). Informațiile furnizate de **AT, BE** și **UK** (**Irlanda de Nord, Scoția** și **Anglia/Țara Galilor**) nu au fost concludente.

- Conform articolului 20 alineatul (2), statele membre se asigură că copiii victime au acces la consiliere juridică și la reprezentare juridică, care trebuie să fie gratuite în

[5] De exemplu, evaluarea poate cuprinde evaluarea situației copilului victimă, pe baza informațiilor colectate de familie, de copil, de școală sau grădiniță, de rude sau alte autorități, a dezvoltării copilului și satisfacerii necesităților, a capacității parentale, a mediului social al copilului și al familiei, a opiniilor și dorințelor copilului, precum și pe baza vârstei, a stării de sănătate, a maturității intelectuale și a identității culturale a copilului.

[6] Decizia-cadru 2011/220/JAI a Consiliului din 15 martie 2001 privind statutul victimelor în cadrul procedurilor penale, înlocuită cu Directiva 2012/29/UE din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității.

cazul în care victima nu dispune de suficiente resurse financiare. Majoritatea statelor membre au în vigoare o legislație care transpune această dispoziție. Pentru **AT, CZ, DE, EE, IE, LT, PL, RO și UK** (**Anglia/Țara Galilor, Scoția** și **Irlanda de Nord**), informațiile furnizate nu au fost concludente.

- Articolul 20 alineatul (3) descrie o serie de cerințe de care trebuie să se țină seama în cadrul efectuării cercetărilor penale care implică victime copii, îndeosebi pe parcursul audierilor. În vreme ce **EL, HR, LT, MT, PT, RO, SE** și **UK** (**Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Gibraltar**) au pus în aplicare măsurile necesare pentru transpunerea articolului 20 alineatul (3), informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.

- Majoritatea statelor membre au luat măsuri care să asigure că toate audierile unui copil victimă sau ale copilului care este martor sunt înregistrate prin mijloace audiovizuale și că aceste audieri înregistrate pot fi acceptate ca mijloace de probă în cadrul procedurilor penale în instanță, în conformitate cu articolul 20 alineatul (4). Informațiile furnizate de **AT, FI, IE, MT** și **PL** nu au fost concludente.

- Articolul 20 alineatul (5) impune statelor membre să se asigure că se poate dispune ca ședința de judecată să nu fie publică sau să nu fie necesară prezența copilului. Majoritatea statelor membre au transpus acest articol, cu toate că informațiile furnizate de **BE, FI, PL** și **UK (Scoția)** nu au fost concludente.

- În conformitate cu articolul 20 alineatul (6), majoritatea statelor membre au luat măsuri în vederea protejării vieții private, a identității și a imaginii copiilor victime, precum și pentru a împiedica diseminarea publică a oricăror informații care ar putea duce la identificarea acestora. Informațiile furnizate de **BE, DE, PL, PT** și **SI** nu au fost concludente.

2.3. Prevenirea (articolele 10 și 21-25)

2.3.1. Decăderea din drepturi ca urmare a unei condamnări (articolul 10)

Articolul 10 abordează prevenirea infracțiunilor împotriva copiilor prin decăderea din drepturi ca urmare a unei condamnări.

- Articolul 10 alineatul (1) impune statelor membre să pună în aplicare măsuri care să asigure că unei persoane fizice care a fost condamnată pentru infracțiuni sexuale cu un copil i se poate interzice, cu caracter temporar sau permanent, să desfășoare cel puțin activități profesionale care presupun contactul direct și periodic cu copiii. Unele state membre (**BE, BG, EL, ES, LT, PT** și **RO**) au optat pentru decăderea din drepturi temporară, în vreme ce **LU** și **SK** au optat pentru decăderea din drepturi permanentă. În **DE, FR, HR, HU, IE, MT** și **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția)**, sunt posibile atât decăderea din drepturi temporară, cât și cea permanentă. Pe de altă parte, nu reiese în mod evident din legislația **CY, EE, FI, LV** și **NL** dacă această decădere din drepturi este permanentă sau temporară. **SE** transpune acest articol prin mai degrabă prin verificări sistematice ale antecedentelor pentru activitățile care presupun contactul cu copiii, decât printr-o dispoziție specifică privind decăderea din drepturi.

  Informațiile furnizate de **AT, CZ, IT, PL, SI** și **UK (Gibraltar)** nu au fost concludente.

- Conform articolului 10 alineatul (2), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când recrutează o persoană pentru activități profesionale sau activități organizate de voluntariat, angajatorii au dreptul să solicite informații

referitoare la condamnări penale sau decăderi din drepturi. Majoritatea statelor membre au transpus această dispoziție. Informațiile pot fi obținute, de exemplu, prin solicitarea depunerii cazierului judiciar al persoanei (**BE, ES, FI, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SE, SK** și **UK**), a registrului condamnărilor (**LT**), a registrului pedepselor (**LV**), a cazierului de bună purtare (**DE**), a cazierului de poliție (**CY**), a cazierului cu antecedente penale (**EE**) sau a dosarului național automat al autorilor de infracțiuni sexuale și cu violență (**FR**).

- În ceea ce privește articolul 10 alineatul (3), majoritatea statelor membre au transmis cerința de a transmite informațiile privind existența unor condamnări penale și decăderi din drepturi în conformitate cu procedurile enunțate în Decizia-cadru 2009/315/JAI privind schimbul de informații extrase din cazierele judiciare[7]. Totuși, mai multe state membre încă nu par să garanteze că aceste informații sunt transmise în cazul în care alte state membre solicită informații cu privire la condamnări penale anterioare. În unele cazuri, acestea nu impun ca obligație legală transmiterea informațiilor respective (**BE, CZ, IE, LV, MT** și **SE**). În alte cazuri, acestea depășesc cerința directivei, potrivit căreia persoana în cauză (un resortisant din statul membru A) trebuie să își dea consimțământul pentru eliberarea certificatului de cazier judiciar de către țara în care intenționează să lucreze sau să desfășoare activități de voluntariat (statul membru B), impunând în mod specific un consimțământ suplimentar din partea persoanei în cauză pentru informațiile privitoare la condamnare care urmează a fi transmise din statul membru A către statul membru B (**FI, LU** și **UK** (**Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția**)).

2.3.2. Măsuri împotriva promovării oportunităților de săvârșire a abuzurilor și a turismului sexual cu implicarea copiilor (articolul 21)

Articolul 21 prevede adoptarea de măsuri preventive/prohibitive împotriva promovării oportunităților de săvârșire a abuzurilor și a turismului sexual cu implicarea copiilor.

- Articolul 21 litera (a) se referă la prevenirea/interzicerea diseminării de materiale care promovează oportunități de săvârșire a unor infracțiuni cu caracter sexual împotriva copiilor. În vreme ce **AT, BE, CY, EE, EL, IT, LV, MT** și **SK** au în vigoare o legislație penală care incriminează promovarea menționată la articolul 21 litera (a), **DE, FI, FR, LV, PL, PT** și **RO** au transpus această prevedere a directivei prin infracțiunea penală de instigare publică.
- Articolul 21 litera (b) se referă la prevenirea/interzicerea organizării pentru alte persoane a unor călătorii în vederea săvârșirii de infracțiuni. Majoritatea statelor membre au adoptat o varietate de măsuri care transpun această dispoziție. De exemplu, **AT, BG** și **FI** incriminează această faptă prin dispoziții aplicabile instigatorilor/complicilor însoțite de măsuri practice, în vreme ce **CZ, LT** și **SK** penalizează această faptă exclusiv printr-o prevedere aplicabilă participanților, chiar dacă infracțiunea principală nu a fost comisă. **CY, EL, IT** și **MT** au adoptat o legislație specifică care incriminează organizarea de călătorii pentru terți în scopul săvârșirii de infracțiuni împotriva copiilor.

2.3.3. Programe sau măsuri de intervenție preventivă (articolul 22)

Articolul 22 impune statelor membre să se asigure că persoanele care se tem că ar putea săvârși infracțiuni pot avea acces, dacă este cazul, la măsuri sau programe de intervenție

[7] A se vedea nota de subsol 1.

eficace, menite să evalueze și să prevină riscul săvârșirii respectivelor infracțiuni. **AT, BG, DE, FI, NL, SK** și **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția)** au pus în aplicare măsuri pentru transpunerea acestei dispoziții, în vreme ce informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.

2.3.4. Prevenirea (articolul 23)

Articolul 23 impune statelor membre să ia măsurile corespunzătoare pentru a preveni abuzul sexual și exploatarea sexuală a copiilor.

- Articolul 23 alineatul (1) prevede măsuri de educare și formare. În vreme ce **CY, EL, ES** și **LT** au transpus acest articol prin dispoziții legislative specifice, **BG**, **CZ** și **PT** au folosit alte măsuri, precum strategii/planuri de acțiune naționale. **NL, PL**, **RO**, **SE** și **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția**) au aplicat măsuri legislative generale în combinație cu campanii și proiecte.
- Articolul 23 alineatul (2) se referă la campanii de informare și de sensibilizare, eventual în cooperare cu organizații ale societății civile. Toate statele membre au transpus această dispoziție, de exemplu prin programe de educare [**AT, BE, CY, FR, LU, LV, MT, PT, SK** și **UK (Anglia/Țara Galilor** și **Irlanda de Nord)**].
- Articolul 23 alineatul (3) se referă la activități periodice de formare a funcționarilor publici care sunt susceptibili de a intra în contact cu copii care sunt victime. Majoritatea statelor membre au adoptat măsuri care transpun această dispoziție. Informațiile furnizate de **EL, HU**, **IE, IT** și **UK (Scoția)** nu au fost concludente.

2.3.5. Programe sau măsuri de intervenție pe bază de voluntariat pe parcursul procedurilor penale sau după acestea (articolul 24)

Articolul 24 reglementează asigurarea de programe sau măsuri de intervenție pe parcursul procedurilor penale sau după acestea.

- Articolul 24 alineatul (1) impune statelor membre să asigure punerea la dispoziție a unor programe sau măsuri de intervenție eficace în orice moment pe parcursul procedurilor penale, în mediul carceral sau în afara acestuia, în vederea prevenirii și a limitării riscurilor de recidivă. În vreme ce un număr de state membre au luat măsuri care transpun această dispoziție, informațiile furnizate de **AT, CY, CZ, DE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, LV, PL, PT, RO, SE, SI, SK** și **UK (Irlanda de Nord, Scoția** și **Gibraltar)** nu au fost concludente.
- Articolul 24 alineatul (2) stipulează că programele sau măsurile de intervenție trebuie să răspundă nevoilor specifice de dezvoltare ale copiilor care săvârșesc infracțiuni sexuale. Statele membre au transpus această dispoziție prin diferite mijloace, cum ar fi legislație (**BG, HR** și **RO**), o combinație de legislație și alte măsuri (**HU, LT** și **MT**), sau alte măsuri (**FI, NL** și **UK (Anglia/Țara Galilor, Irlanda de Nord** și **Scoția)**).
- Articolul 24 alineatul (3) prevede că accesul la programele sau măsurile de intervenție trebuie asigurat pentru persoanele care fac obiectul procedurilor penale [articolul 24 alineatul (3) litera (a)] și pentru persoanele condamnate [articolul 24 alineatul (3) litera (b)]. **CY, EL, MT, NL, RO** și **UK** au adoptat măsuri pentru a transpune articolul 24 alineatul (3) litera (a), iar **BG, CY, DE, EL, ES, FI, HR, IT, LT, MT, NL, RO** și **UK** au adoptat măsuri pentru a transpune articolul 24 alineatul (3) litera (b). Informațiile furnizate de restul statelor membre nu au fost concludente.

- Conform articolul 24 alineatul (4), statele membre se asigură că persoanele care pot avea acces la programele sau măsurile de intervenție fac obiectul unei evaluări a pericolului pe care îl reprezintă și a riscurilor de recidivă, în scopul identificării programelor sau măsurilor de intervenție adecvate. **AT, EL, HR, LT, MT, RO** și **SE** au luat măsuri care transpun această dispoziție, în vreme ce informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.
- Articolul 24 alineatul (5) impune statelor membre să se asigure că persoanele care pot avea acces la programele sau măsurile de intervenție sunt pe deplin informate cu privire la motivele propunerii [articolul 24 alineatul (5) litera (a)], consimt să participe la programe sau măsuri în deplină cunoștință de cauză [articolul 24 alineatul (5) litera (b)] pot să refuze și le sunt aduse la cunoștință potențialele consecințe ale unui astfel de refuz [articolul 24 alineatul (5) litera (c)]. **AT, BG, CY, EE, FI, LT, MT** și **UK (Gibraltar)** au adoptat măsuri pentru transpunerea articolului 24 alineatul (5) literele (a) și (b), iar **CY, EE, FI, FR, LT, MT** și **UK (Gibraltar)** pentru transpunerea articolului 24 alineatul (5) litera (c). Informațiile furnizate de celelalte state membre nu au fost concludente.

2.3.6. Măsuri împotriva paginilor de Internet care conțin sau difuzează pornografie infantilă (articolul 25)

Vă rugăm să consultați raportul specific, separat, referitor la transpunerea acestui articol[8].

[8] A se vedea nota de subsol 3.

3. CONCLUZII ȘI ETAPE URMĂTOARE

Directiva reprezintă un cadru legislativ cuprinzător, care a condus la realizarea de progrese substanțiale în statele membre prin modificarea codurilor penale, a procedurilor penale și a legislației sectoriale, prin simplificarea procedurilor, crearea sau îmbunătățirea schemelor de cooperare și intensificarea coordonării actorilor naționali. Comisia recunoaște eforturile majore depuse de statele membre pentru transpunerea directivei.

Cu toate acestea, există posibilități considerabile neexploatate încă pentru ca directiva să își atingă potențialul maxim, prin punerea în aplicare completă a tuturor dispozițiilor sale de către statele membre.
Analiza de până acum sugerează că unele dintre principalele provocări pentru statele membre ar putea fi legate de programele de prevenție și de intervenție pentru infractori (articolele 22, 23 și 24), de dreptul penal material (articolele 3, 4 și 5) și de măsurile de asistență, sprijin și protecție pentru copiii victime (articolele 18, 19 și 20).
Dispozițiile mai puțin problematice par să fie cele privind instigarea, complicitatea și tentativa (articolul 7), activitățile sexuale reciproc consimțite (articolul 8), punerea sub sechestru și confiscarea (articolul 11) și răspunderea și sancțiunile în cazul persoanelor juridice (articolele 12 și 13).

Având în vedere caracterul cuprinzător al directivei, Comisia se va concentra pe asigurarea faptului că transpunerea este finalizată în întreaga UE și că dispozițiile sunt puse în aplicare în mod corect. Prin urmare, pentru moment, Comisia nu intenționează să propună modificări ale directivei sau o legislație complementară. Comisia își va concentra eforturile pe asigurarea faptului că, prin transpunerea și punerea sa în aplicare completă de către statele membre, copiii beneficiază de valoarea adăugată integrală a directivei.
Comisia va continua să ofere sprijin statelor membre pentru a asigura un nivel satisfăcător de transpunere și de punere în aplicare. Aceasta include monitorizarea conformității măsurilor naționale cu dispozițiile corespunzătoare din directivă. Dacă este necesar, Comisia va face uz de competențele sale de asigurare a respectării legii conferite de tratate, prin proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Acesta va sprijini, de asemenea, punerea în aplicare a directivei, prin facilitarea elaborării și a schimbului de bune practici în domenii specifice, cum ar fi programe de prevenție și intervenție pentru infractori.